

WYDZIAŁ LINGWISTYKI STOSOWANEJ

UNIwersytet warszawski

KATEDRA STUDIÓW INTERKULTUROWYCH
EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

INFORMATOR / 2

PRACOWNIA BADAŃ NAD TEATREM I DRAMATEM
W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

Redaktor: dr hab. Andriej MOSKWIN

PRACOWNIA BADAŃ
NAD TEATREM I DRAMATEM
W EUROPIE ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ

SPIS TREŚCI

Miesiąc białoruskiej dramaturgii w Teatrze Dramatycznym (Warszawa)	1-2
Informacja o autorach	3-4
Informacja o tłumaczach	4-6
Czytania performatywne. Ilustracje	6-10
Dyskusje	10-15
Seria „Nowa dramaturgia białoruska”	15-18
Andriej Moskwin o Pracowni. Wywiad	18-20

MIESIĄC BIAŁORUSKIEJ DRAMATURGII W TEATRZE DRAMATYCZNYM (WARSZAWA)

Teatr Dramatyczny w Warszawie zorganizował w październiku 2020 roku cykl czytań pt.
„Białoruś: stan wyjątkowy! Przegląd współczesnej dramaturgii białoruskiej”.

Trzy teksty zostały opublikowane w antologii „Nowa antologia białoruska” (red. A. Moskwin). Czwarty tekst napisał dramaturg Andrieja Kuriejczyka w trakcie rewolucji białoruskiej w sierpniu-wrześniu 2020 roku. Dramat przetłumaczony został we wrześniu.

Cykl odbył się przy współpracy z Pracownią Badań nad Teatrem i Dramatem w Europie Środkowo-Wschodniej, która działa przy Katedrze Studiów Interkulturowych Europy Środkowo-Wschodniej na Wydziale Lingwistyki Stosowanej Uniwersytetu Warszawskiego.

Odbyły się czytania performatywne następujących tekstów:

1. Andriej Iwanow, *Kruk z Tower* (tłumaczenie: Bożena Majorczyk) [5.10, godzina 19.00].

2. Andriej Kuriejczyk, *Skrzydzeni. Białoruś* (tłumaczenie Jakub Adamowicz) [**12.10**, godzina 19.00].
3. Timofiej Iljewski, *Penaty* (tłumaczenie Jakub Adamowicz) [**19.10**, godzina 19.00].
4. Nikołaj Rudkowski, *Dożyć do premiery* (tłumaczenie Bożena Majorczyk) [**26.10**, godzina 19.00].

***BELARUSIAN DRAMATURGY MONTH
AT THE DRAMATIC THEATER (WARSAW)***

The Dramatic Theatre in Warsaw organized a series of play readings in October 2020 entitled **“Belarus: a state of emergency! An overview of contemporary Belarusian dramaturgy”**.

Three texts were published in “The anthology of the New Belarusian Drama” (ed. A. Moskwin). The fourth text was written by playwright Andrei Kureichik during the Belarusian revolution in August-September 2020 and translated in September. The series was organized in cooperation with The Laboratory For Drama And Theatre Studies In Central And Eastern Europe of the Department of Central and Eastern European Intercultural Studies at the Faculty of Applied Linguistics, University of Warsaw.

There were performative readings of the following plays:

1. Andrei Ivanov, *The Raven from the Tower* (transl. by Bożena Majorczyk) [October 10, 7.00 pm].
2. Andrei Kureichik, *Insulted. Belarus(sia)* (transl. by Jakub Adamowicz) [October 12, 7.00 pm].
3. Timofey Ilyevsky, *Penats* (transl. by Jakub Adamowicz) [October 19, 7.00 pm].
4. Nikolay Rudkovsky, *To Live To See the Premiere* (transl. by Bożena Majorczyk) [October 26, 19.00].

INFORMACJA O AUTORACH

Timofiej ILJEWSKI (ur. 1961, Brześć) – reżyser, dramaturg. Absolwent Białoruskiego Państwowego Uniwersytetu Kultury. W latach 1988–2001 pracował w brzeskim Domu Młodzieży, kierował tam kółkiem teatralnym i był kierownikiem artystycznym ludowego teatru „Rajok”.

Jest autorem jedenastu utworów scenicznych, m.in. *Egzystencja* (1997), *Fokstrot* (1997), *Homo ludens* (2001), *Zachodni fort* (2008), *Rozdział siódmy* (2008), *Koło słoneczne* (2011), *Penaty* (2016), *Francysk. Przypowieść* (2016), *Ostatni bohater* (2018). Prawie wszystkie one uczestniczyły w konkursach dramaturgicznych, m.in. „Wolny Teatr” i „WriteBox” (Mińsk), „Riemarka”, „Litodrama”, „Badenweiler” (Rosja). Sztuka *Homo ludens* została opublikowana w zbiorze: *Une Moisson en hiver. Panorama des ecritures theatrales contemporaines de Bielorussie. 1993–2007* (Paryż, 2011), a *Francysk* – w tomie *Francysk Skaryna i współczesność* (*Францыск Скарына і сучаснасць*, Mińsk 2017).

Od roku 2001 pracuje w Teatrze Dramatycznym w Brześciu jako reżyser. Wyreżyserował ponad trzydzieści spektakli, m.in. *Romeo i Julia* (2002), *Biloxi* (wg sztuki *Biloxi Blues* Neila Simona), *Zbrodnia i kara* (wg F. Dostojewskiego, 2008), *Biały anioł z czarnymi skrzydłami* D. Bałyko (2009), *Płaszcz* (wg Gogola, 2010), *Sługa dwóch panów* C. Goldoniego (2011), *Buszujący w zbożu* J. Salingera (2012), *Moj biedny Marat* A. Arbusowa (2014), *Droga Jelena Siergiejewna* L. Razumowskiej (2016), *Starszy syn* A. Wampiłowa (2016), *Panna Julia* A. Strindberga (2017).

Andriej IWANOW (ur. 1984, Błagowieszczeńsk, Rosja). Mieszka w Mińsku. Jest filologiem i dramaturgiem.

W 2007 roku Ukończył Wydział Filologiczny Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego im. A. Puszkina w Brześciu. Pracował jako dziennikarz, jako redaktor w wytwórni filmów fabularnych, jako redaktor w wydawnictwie książek dla dzieci, jako scenarzysta w Studiu Filmów Animowanych w Mińsku. Jego sztuka *To wszystko przez nią* została napisana w 2012 roku i opublikowana w 2013 roku w rosyjskim miesięczniku „Октябрь”, pierwszy raz została wystawiona w 2014 roku w Teatrze Dramatycznym im. W. Majakowskiego w Norylsku. Obecnie mieszka w Moskwie i współpracuje z TV.

Andriej KURIEJCZYK (ur. 1980, Mińsk) – dramatopisarz, aktor, reżyser, scenarzysta. Mieszka w Mińsku.

Autor utworów scenicznych, m.in. *Skaryna, Sztuka teatralna* (*Tieatral'naja pjesa*), *Jasny dom* (*Swietły dom*), *Przedszkole* (*Dietskij sad*). Sztuki pisarza wystawiono na wielu scen, m.in. MChAT im. Czechowa, Teatr Dramatyczny im. Majakowskiego (Moskwa), Białoruski Teatr Narodowy im. J. Kupały i Rosyjski Teatr Dramatyczny im. M. Gorkiego (Mińsk), Ukraiński Teatr Narodowy im. L. Ukrainki (Kijów).

A. Kuriejczyk uczestniczył w wielu konkursach dramaturgicznych, m.in. „Eurazja” (Jekaterynburg), „Debiut” (Moskwa), konkurs Ministerstwa Kultury Białorusi. Przez kilka lat pracował jako sprawozdawca dziennika „BielGazeta” (opublikował ponad dwieście artykułów). Jest autorem dwóch antologii, z których ostatnia – *Skaryna* – ukazała się w 2006 roku.

Na język polski przetłumaczono cztery sztuki: *Klan ślepców* (tł. Karolina Niewiadomska), *Niebo* (tł. Piotr Mitzner), *Rosja obrażona* (tł. Dariusz Jezierski) oraz *Skrzywdzeni. Białoruś* (tł.

Jakub Adamowicz). Dramat *Klan ślepców* ukazał się na łamach antologii *Nowa dramaturgia białoruska*. T. 1 (red. Andriej Moskwin, Warszawa 2011). Z kolei drugi, *Niebo*, pod pseudonimem Nikita Mickiewicz, najpierw opublikował miesięcznik „Dialog” (2005/12), a następnie – w antologii *Nowa białoruska dramaturgia* (tom 6, Warszawa 2017).

Sztuka *Skrzydzeni. Białoruś*, oparta o ostatnie wydarzenia na Białorusi, jest czytana w 50 teatrach w 13 krajach świata.

Nikołaj RUDKOWSKI (ur. 1971, Mińsk) – dramaturg, dziennikarz, aktor i reżyser. Absolwent Wydziału Filologicznego Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w Mińsku i Wydziału Reżyserii Białoruskiego Uniwersytetu Kultury i Sztuki. Aktor w Narodowym Akademickim Teatrze Dramatycznym im. M. Gorkiego (1995–1999). Dla tego zespołu napisał inscenizację Pierretta (1995) na podstawie utworów Arthura Schnitzlera. W tej sztuce wystąpił jako aktor oraz pełnił funkcję pomocnika reżysera. Był też reżyserem własnych sztuk: *Ślepa gwiazda* (Teatr „Na balkonie”, 2007 i Centrum Białoruskiego Dramatu i Reżyserii, 2008); *Kobiety Bergmana* (Teatr „Na balkonie”, 2007).

Od 2000 r. pracuje na białorusko-niemieckim radiu „Unistar” jako redaktor. Prowadzi audycje, poświęcone życiu kulturalnemu w Mińsku i na Białorusi. Autor trzynastu utworów scenicznych: *Ślepa gwiazda* (1993), *Kobiety Bergmana* (1993), *Ana i ananas* (2004), *Inwazja* (2005), *Ostatnia miłość Narcyza* (2006), *Wszystko, czego chcieliśmy* (*Inwazja uczuć*, 2008), *Dożyć do premiery* (2009), *Polowanie na truskawki* (2009), *Punkty na osi czasu* (2010), *Bog łaskotania* (2010), *Najczystsze miasto* (2010), *Wielka wędrówka urodow* (2012), *Doktor sztuk wyzwolonych* (2017) i *Pragnienie. 16+* (2018).

INFORMACJA O TŁUMACZACH

Jakub ADAMOWICZ (ur. 1980, Warszawa) – filolog-rusycysta, tłumacz, bibliotekarz. W latach 1999–2004 studiował rusycystykę w Instytucie Rusycystyki na Wydziale Lingwistyki Stosowanej i Filologii Wschodniosłowiańskich Uniwersytetu Warszawskiego. W 2004 r. obronił pracę magisterską napisaną pod kierunkiem prof. dr hab. Wandę Zmarzer pt. *Język internetu* na Wydziale Lingwistyki Stosowanej UW. Od 2004 roku pracuje jako bibliotekarz w Bibliotece Wydziału Lingwistyki Stosowanej UW.

Od 2016 roku jest członkiem Pracowni Badań nad Teatrem i Dramatem w Europie Środkowo-Wschodniej.

Na język polski przetłumaczył utwory sceniczne –
rosyjskie:

- *Bracia Cz.* Jeleny Grieminy
- *Pawlik – mój Bóg* Niny Bielenieckiej
- *Niekończący się kwiecień* Jarosławy Pulinowicz
- *To ja zwyciężyłam* Jarosławy Pulinowicz
- *Dzieci Zony* Walerija Szergina
- *Jak żywi* Marii Zielińskiej
- *Synowie* Stanisława Walkowskiego

- *Pylisty dzień* Saszy Denisowej
- *Sierpień* Aleksieja Papiernego
- *Narody* Kseni Draguńskiej
- *Pornografia* Jurija Murawickiego
- *Trzy czwarte smutku* („*Sprawa błotna*”) Poliny Borodiny
- *Jezioro* Michaiła Durnienkowa (wspólnie z Tomaszem Leszczyńskim i Oliwią Kasprzyk)

białoruskie:

- *Dobry człowiek z niewielkiego europejskiego kraju* Rimmy Uszkiewicz
- *O głupkach, ślepcach i pijakach* Mikity Waładźko
- *Mysz ma wielu wrogów* Mikity Waładźko
- *Jutra może nie być* Dmitrija Bogosławskiego
- *Palacz* Aleksieja Naranowicza
- *It* Iriny Jaroszewicz (YARO)
- *Wielka wędrówka urodow* Nikołaja Rudkowskiego
- *Zrób tak, żeby mnie bolało, kochanie* Wiktorii Biran
- *Winda* Julii Czerniawskiej
- *Urodzaj* Pawła Priażki
- *Zła dziewczyna* Pawła Priażki
- *Opium* Witalija Korolowa
- *Moscow Dreaming* Witalija Korolowa
- *Historia pewnej degustacji* Siergieja Ancelewicza
- *Penaty* Tomofieja Iljiczewskiego
- *Niatreba* Julii Szewczuk

ukraińskie:

- *Wij* Natalii Woróżbyt
- *Sasza, wynieś śmieci* Natalii Woróżbyt

ormiańskie:

- *Mercedes* Anush Aslibekyan
- *Geneza strachu* Sary Nalbandyan
- *Ostatni błazen* Samvela Khalatyana

azerskie:

- *Raz i dwa, raz i dwa, pewna pani miała psa...* Kamala Abdułły.

Bożena MAJORCZYK (ur. 1954, Warszawa) – bibliotekarka. Ukończyła Wydział Rusycystyki i Sławistyki Uniwersytetu Warszawskiego, Studia Podyplomowe Edukacji Początkowej na Wydziale Pedagogicznym UW oraz Studia Podyplomowe w zakresie bibliotekoznawstwa w Instytucie Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych na Wydziale Historycznym UW. Pracowała jako referent administracyjny, asystent, nauczycielka, bibliotekarka. Od roku 1998 jest kierownikiem Biblioteki Wydziału Lingwistyki Stosowanej UW.

Na język polski przetłumaczyła m.in. opowiadania Inny Hoff (*Zupełnie nowa żona, Portret matki*), opowiadanie Jurija Trifonowa *Wierne motywy*, utwory sceniczne –

rosyjskie:

- *Tatuś* Siemiona Kirowa

- *Kto kocha Pankratowa?* Dmitrija Karapuzowa
- *Raj* Jewgienii Kisielowej
- *Hipoteka i Wiera, jej matka* Jegora Czerłaka
- *Zawór* Hermanna Grekoffa
- *Kamera! Akcja!* Olgi Muchiny
- *Czkawka* Władimira Zujewa
- *Seks, kotka i ja* Anny Donatowej

białoruskie:

- *Do domu!* Jeleny Popowy
- *Dożyć do premiery* Nikołaja Rudkowskiego
- *To wszystko przez nią* Andrieja Iwanowa
- *Zamknięte drzwi* Pawła Priażki
- *Ludzka miłość* Dmitrija Bogosławskiego
- *Cichy odgłos niktących kroków* Dmitrija Bogosławskiego
- *Efekty uboczne* Dmitrija Bogosławskiego

ukraińskie:

- *Sceny z życia rodzinnego* Anny Jabłońskiej.

*CZYTANIA PERFORMATYWNE
W TEATRZE DRAMATYCZNYM. ILUSTRACJE*
(zdjęcia: Teatr Dramatyczny)

**Czytanie performatywne sztuki Andrieja Iwanowa
Kruk z Tower (To wszystko ona)
(tł. Bożena Majorczyk) [5.10.2020]**

Konrad SZYMAŃSKI, Katarzyna HERMAN

**Czytanie performatywne sztuki Andrieja Kuriejczyka
Skrzydzeni. Białoruś (tł. Jakub Adamowicz) [12.10.2020]**

Adam FERENCY (Stary), Konrad SZYMAŃSKI (Młody), Anna KŁOS (Pozytywna),
Modest RUCIŃSKI (Ptasi), Małgorzata ROŻNIATOWSKA (Poucządzająca),
Anna GORAJSKA (Nowa), Marcin STĘPNIAK (Martwy)

Adam FERENCY (Stary), Konrad SZYMAŃSKI (Młody)

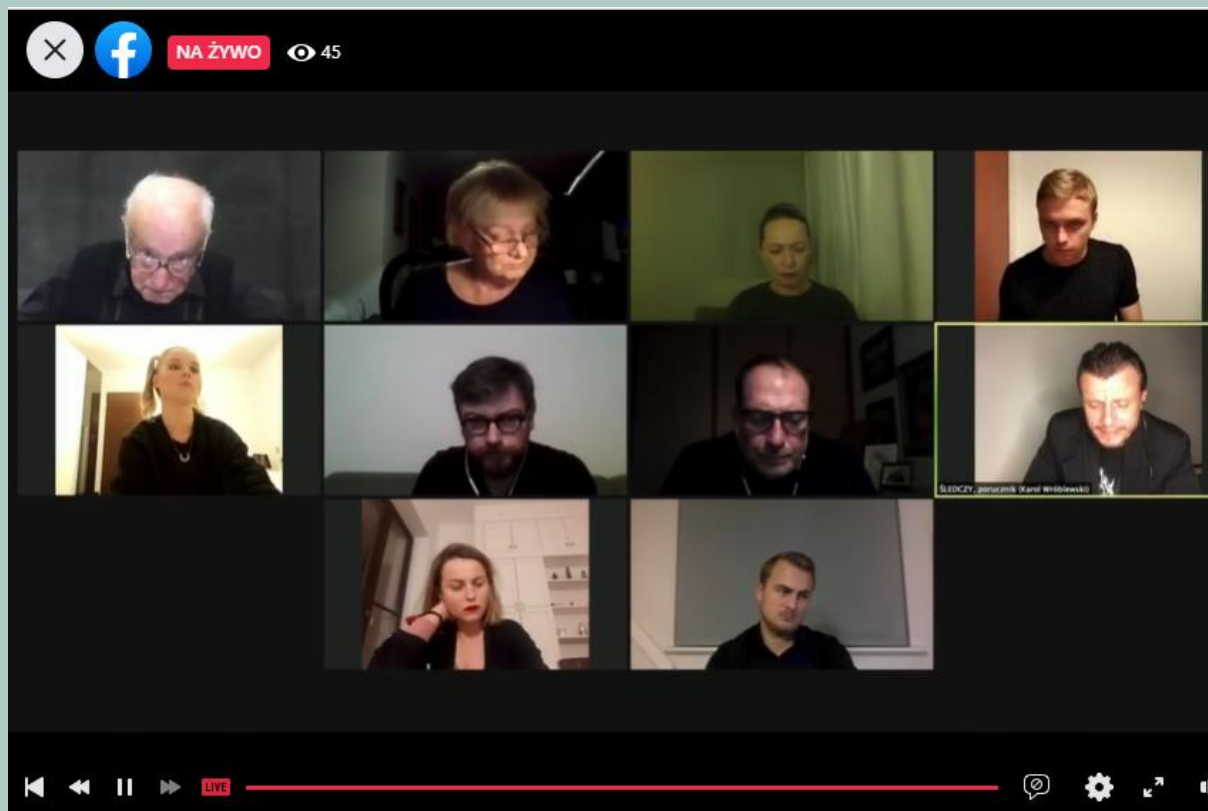

Anna KŁOS (Pozytywna)

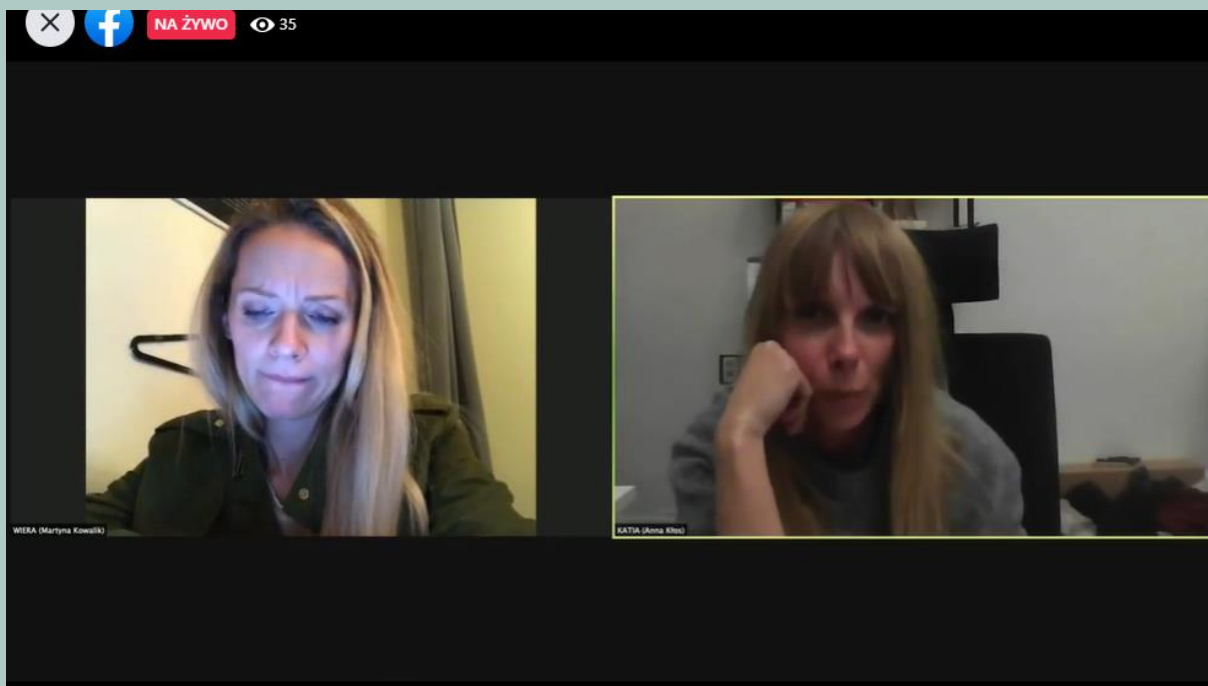
Adam FERENCY (Stary), Konrad SZYMAŃSKI (Młody), Anna KŁOS (Pozytywna),
Modest RUCIŃSKI (Ptasi), Małgorzata ROŻNIATOWSKA (Pouczająca),
Anna GORAJSKA (Nowa), Marcin STĘPNIAK (Martwy)

Czytanie performatywne sztuki
Timofieja Iljewskiego *Penaty* (tł. Jakub Adamowicz) [19.10.2020]

Czytanie performatywne sztuki
Nikołaja Rudkowskiego *Dożyć do premiery*
(tł. Bożena Majorczyk) [26.10.2020]

DYSKUSJE

Autor sztuki *Kruk z Tower (To wszystko przez nią)* – Andriej IWANOW

Dyskusja (5.10.2020). Uczestnicy: Aldona FIGURA (reżyserka), Andriej MOSKWIN (UW),
Konrad SZYMAŃSKI, Katarzyna HERMAN,
Wojciech MAJCHEREK (Kierownik Literacki Teatru Dramatycznego)

https://www.youtube.com/watch?reload=9&v=NzQMv_0dX08&feature=youtu.be&fbclid=IwAR3nM3WwLuhb9E3fR0WXe9F_YeEn8CScI8tbr-TFVSTJK1e8YGDnfc7Jos0 – tu można obejrzeć dyskusję

Dyskusja (5.10.2020). Aldona FIGURA – kierowniczka Laboratorium Dramatu Teatru Dramatycznego, Andriej MOSKWIN – kierownik Pracowni (UW)

Kierownik Pracowni – Andriej MOSKWIN (UW)

Dyskusja (12.10.2020). Andriej KURIEJCZYK, Marcin LIBER (reżyser), Adam FERENCY, Olga KOWALKOWA, Jakub ADAMOWICZ, Adam MICHNIK, Tadeusz SŁOBODZIANEK, Andriej MOSKWIN, Wojciech MAJCHEREK

Olga KOWALKOWA (Białoruś) – członkini Rady Koordynacyjnej

Tadeusz SŁOBODZIANEK – dyrektor Teatru Dramatycznego

Andriej MOSKWIN – Kierownik Pracowni (UW)

Jakub ADAMOWICZ – tłumacz (UW) i Adam MICHNIK

Dyskusja (26.10.2020).

SERIA PRACOWNI „NOWA DRAMATURGIA BIAŁORUSKA”

Pracownia Badań nad Teatrem i Dramatem w Europie Środkowo-Wschodniej od 2011 roku wydaje serię „Nowa dramaturgia białoruska”. Redaktor serii: A. Moskwin. W serii ukazało się 7 tomów. Najnowszy, ósmy tom, jest w przygotowaniu.

Nowa dramaturgia białoruska. T. 1. (red. A. Moskwin). Warszawa 2011.

1. **Jelena Popowa** *Śniadanie na trawie* (tł. Karolina Niewiadomska)
2. **Nikołał Chalezin** *Przyszędłem* (tł. K. Niewiadomska)
3. **Anatol Szuprin** *Tra-ta-ta* (tł. Karolina Niewiadomska)
4. **Andriej Kuriejczyk** *Klan ślepców (fragment)* (tł. K. Niewiadomska)
5. **Konstantin Ścieszyk** *Mężczyzna – kobieta – pistolet* (tł. K. Niewiadomska)
6. **Paweł Priażko** *Serpentyňa* (tł. K. Niewiadomska)
7. **Grigorij Cisiecki** *Pajęczyna belkotliwości, pajęczyna kłamstwa...* (tł. K. Niewiadomska)
8. **Grigorij Cisiecki** *Niemy poeta* (tł. K. Niewiadomska)
9. **Grigorij Cisiecki** *Cień* (tł. K. Niewiadomska)

Nowa dramaturgia białoruska. T. 2. Życie w pułapce (red. A. Moskwin).
Warszawa 2014.

1. **Julia Czerniawska** *Winda* (tł. Jakub Adamowicz)
2. **Nikołaj Rudkowski** *Dożyć do premiery* (tł. Bożena Majorczyk)
3. **Andriej Iwanow** *To wszystko przez nią* (tł. Bożena Majorczyk)
4. **Jelena Popowa** *Do domu!* (tł. Bożena Majorczyk)
5. **Nikołaj Rudkowski** *Wielka wędrówka urodow* (tł. Jakub Adamowicz)

Nowa dramaturgia białoruska. T. 3. Młodzi gniewni (red. A. Moskwin).
Warszawa 2015.

1. **Konstantin ŚCIESZYK** *Czas zmienić się w popiół* (tł. Natalia Pietrulewicz)
2. **Pawieł Rassolko** *Untitled* (tł. Aleksander Raspopow)
3. **Mikita Waładźko** *O głupkach, ślepcach i pijakach* (tł. Jakub Adamowicz)
4. **Mikita Waładźko** *Mysz ma wielu wrogów* (tł. Jakub Adamowicz)
5. **Julia Szewczuk** *Niatreba* (tł. Jakub Adamowicz)
6. **Maksim Doško** *Radio Kultura* (tł. Greda Giedrytė)
7. **Maksim Doško** *Współczucie* (tł. Joanna Kozioł)
8. **YARO** *It* (tł. Jakub Adamowicz)
9. **Rimma Uszkiewicz** *Dobry człowiek z niewielkiego europejskiego kraju* (tł. Jakub Adamowicz)
10. **Aleksiej Naranowicz** *Palacz* (tł. Jakub Adamowicz)
11. **Wiktorija Biran** *Zrób tak, żeby mnie bolało, kochanie!* (tł. Jakub Adamowicz)

Nowa dramaturgia białoruska. T. 4. Paweł Priażko (red. A. Moskwin).
Warszawa 2016.

1. **URODZAJ** (tł. Jakub Adamowicz)
2. **POLE** (tł. Robert Sknadaj)
3. **ZAMKNIĘTE DRZWI** (tł. Bożena Majorczyk)
4. **WŁAŚCICIEL KAWIARNI** (tł. Natalia Pietrulewicz)
5. **ZŁA DZIEWCZYNA** (tł. Jakub Adamowicz)

Nowa dramaturgia białoruska. T. 5. Dmitrij Bogosławski (red. A. Moskwin). Warszawa 2016.

1. **JUTRA MOŻE NIE BYĆ** (tł. Jakub Adamowicz)
2. **LUDZKA MIŁOŚĆ** (tł. Bożena Majorczyk)
3. **CICHY ODGŁOS NIKNĄCYCH KROKÓW** (tł. Bożena Majorczyk)
4. **EFEKTY UBOCZNE** (tł. Bożena Majorczyk)

Nowa dramaturgia białoruska. T. 6. Trudna droga ku niezależności (red. A. Moskwin). Warszawa 2017.

1. **Andriej Kuriejczyk** *Niebo* (tł. Piotr Mitzner)
2. **Diana Bałyko** *Biały anioł z czarnymi skrzydłami* (tł. Dariusz Jezierski)
3. **Siergiej Ancelewicz** *Kronika pewnej degustacji* (tł. Jakub Adamowicz)
4. **Andrej Sauczanka** *Dwujęzyczni, albo kurczak z podrobami* (tł. Joanna Kozioł)
5. **Witalij Korolow** *Opium* (tł. Jakub Adamowicz)
6. **Oksana Gajko** *Chryzantema o fortowych kolcach* (tł. Robert Sknadaj)

Nowa dramaturgia białoruska. T. 7. Zagubieni (red. A. Moskwin). Warszawa 2018.

1. **Timofiej ILJEWSKI** *Penaty* (tł. Jakub Adamowicz)
2. **Nikołaj RUDKOWSKI** *Kobiety Bergmana* (tł. Dariusz Jezierski)
3. **Paweł RASSOLKO** *Człowieczek* (tł. Andriej Moskwin)
4. **Witalij KOROLOW** *Moscow dreaming* (tł. Jakub Adamowicz)
5. **Diana BAŁYKO** *Pine Bar* (tł. Natalia Smolyak, Andriej Moskwin)
6. **Dmitrij BOGOSŁAWSKI** *Monolog cichego miasta* (tł. Jakub Adamowicz)
7. **Dmitrij BOGOSŁAWSKI** *Punkty na osi czasu* (tł. Jakub Adamowicz)

W przygotowaniu:

Nowa dramaturgia białoruska. T. 8. (red. A. Moskwin). Warszawa 2020.

1. **Dmitrij BOGOSŁAWSKI** *13 podstawowych zasad koszykówki opracowanych przez Jamesa Naismitha* (tł. Jakub Adamowicz)
2. **Mikita ILJIŃCZYK** *Pokój umiera* (tł. Jakub Adamowicz)
3. **Aleksiej MAKIEJCZYK** *Ujarzmiając beton* (tł. Oliwia Kasprzyk)
4. **Aleksiej MAKIEJCZYK** *Gmatwanina* (tł. Jakub Adamowicz)

**5. Losza CZYKANAS, Walentina MOROZ, Kasia CZEKATOWSKA,
Artiom ŁOBKO, Polina STALMACHOWA *Swoi?* (tł. Andriej Moskwin)**

ANDRIEJ MOSKWIN O PRACOWNI. WYWIAD

Amerykański portal internetowy „The Theatre Times”, poświęcony problemom teatru, dramaturgii, scenografii i edukacji teatralnej, zamieścił wywiad z Andriejem MOSKWINEM – kierownikiem Pracowni Badań nad Teatrem i Dramatem w Europie Środkowo-Wschodniej (KSI WLS UW).

Alexander MANTUSH – Andrei MOSKWIN

**TRANSLATING CENTRAL AND EASTERN EUROPE’S DRAMA:
INTERVIEW WITH ANDREI MOSKWIN¹**

In the post-Soviet area, the play’s path to the stage has always been a thorny one, so the drama of the post-Soviet countries is still little known abroad. However, with initiatives such as the Polish-based Laboratory for the Central and Eastern Europe’s Theatre and Drama Study, a veil of secrecy has been lifted from the drama of the former Soviet republics.

The Laboratory for the Central and Eastern Europe’s Theatre and Drama Study has been operating at the University of Warsaw for five years already. One of the forms of the laboratory’s activity is the translation of Central and Eastern Europe’s contemporary drama into Polish. In a short time, about 130 plays were translated, and 25 anthologies were published. Today we are going to talk with the head of the laboratory, Professor Andrei Moskwin.

Alexander MANTUSH: Andrei, you are the head of the Laboratory for the Central and Eastern Europe’s Theatre and Drama Study at the University of Warsaw. Could you tell us more about the Laboratory?

Andrei MOSKWIN: The laboratory began its work in 2016. This was the time when laboratories at the University of Warsaw began to appear swiftly. So I also decided to create a laboratory, since I’ve been promoting in Poland theatre and drama of Central and Eastern Europe, as well as Polish culture outside Poland for several years. The decision was made by the board of the Faculty of Applied Linguistics, and since July, 1st we’ve started to act.

We have several directions: scientific activity, organization of seminars, translation of Central and Eastern Europe’s contemporary drama into Polish and the publication of anthologies, as well as promotion of these works among Polish theatres. Over time, we have expanded our activities to the post-Soviet space. Thus, we want to help theatre experts, theatres, and playwrights from Central Asia and the Caucasus to enter the European cultural field. So our laboratory began to act as an intermediary. To this end, we are starting to publish the “Studia Teatralne Europy Środkowo-Wschodniej” (Theatre Studies Of Central And Eastern Europe) and the “Informator” Science Magazines, in which we will inform you about all our initiatives. And there are more and more of them coming up.

AMANTUSH: What was the impetus for the creation of the Laboratory?

¹ Źródło: <https://thetheatretimes.com/translating-central-and-eastern-europes-drama-interview-with-andrei-moskwin/> (dostęp: 20.10.2020).

AMOSKWIN: I am a Slavic scholar by education, a graduate of Moscow University, I know several Slavic languages, and I am well acquainted with the history and culture of the Central and Eastern European Region. I noticed that after the collapse of the Soviet Union and the “Eastern bloc”, the ties between these countries weakened. Meanwhile, it is there that quite interesting things are taking place, including the process of identity development and national culture creation without any interference of ideology and politics. Contemporary drama (which, in my opinion, is the most interesting in the post-Soviet space) and independent theatre are actively developing in Belarus, documentary theatre is developing in Russia, an interesting group of directors of the middle generation has appeared in Ukraine, in Slovakia there’s a national theatre in Bratislava has an interesting concept of development, in the Czech Republic the festival movement is developing (the “Divadlo” festival in Pilsen is the main one). Interesting directors, stage designers have appeared, and all these phenomena should be described, noted, and, most importantly, popularized. So our Laboratory performs this function.

AMANTUSH: Over the seven years of its existence, the Laboratory has published 25 anthologies. Which pieces do you choose to translate and why?

AMOSKWIN: First of all, I am interested in plays that touch upon pressing issues, and which are written in modern language. Those who trace, try to understand, and express the new reality. After all, we are still living in a period of transformation and it’s very interesting how young authors are describing it. We also pay attention to the plays about the identity problems, about faith, the conflict between the authorities and society, and interethnic problems.

AMANTUSH: Which plays and which playwrights, you have worked with, do you like and why?

AMOSKWIN: When discovering a play, we discover a new author as well. We have discovered Ivan Vyrypaev for Poland (I was the first who’s translated his play Dreams), Yaroslava Pylinovich, Mikhail Durnenkov, Dmitry Bogoslavsky. Today these authors are known all over the world, which is largely our merit because in Europe it often happens, that novations from Poland spreads further.

It is these playwrights that are very important to me. I like plays by Natalya Vorozhbit, Pavel Pryazhko, Vitaly Korolev, Andrei Ivanov, Nikolai Rudkovsky, Alexey Makeichik, Andrei Kureichik as well. All of them are representatives of the “new drama” movement. I like their pursuit of global topics, which are important for our region. Their way of thinking is close to me. I am close to their courage to speak, to write innovatively, but at the very same time preserving the traditions.

AMANTUSH: Who is your project for? And how much is it in demand in Poland?

AMOSKWIN: Our project has several goals. First of all, these are literature (including drama) aficionados, those who are interested in Eastern and Central Europe. It should be emphasized that there are a lot of such aficionados in Poland. Also, there are researchers of drama and theatre, thanks to whose interests scientific works appear. Some theatres are constantly searching for new plays to stage. So we are opening new authors for Poland.

Now many people know about us. All our anthologies are in all important libraries in Poland, they write to us, ask for specific plays, theatres first and foremost. Recently, after the events in Belarus, I received offers to cooperate with six Polish theatres. So I sent them plays. One of these theatres, “Teatr Dramatyczny” w Warszawie, will organize a month of Belarusian drama in October, where four plays that were translated by us will be presented.

I am sure that every year the interest in the work of our Laboratory will grow. We send all our publications to the main Polish libraries. The Theatre Institute (Warsaw) has a bookstore where you can order any volume of the anthology. We are organizing a scientific conference

dedicated to the problem of postcolonialism, we are going to study the history of post-Soviet national theatres. A Kazakh, Azerbaijani and Czech anthologies are preparing. So, as you can see, we have quite a lot of plans.

AMANTUSH: And the last but not least question. What is the main mission of the Laboratory?

AMOSKWIN: It is important for us that both well-known and experienced interpreters, as well as very young beginners – my students work with us. This is an incredible experience for them. It's not only about getting acquainted with the language. It is also about getting acquainted with another country cultural peculiarities.

Redakcja / Editors: Oliwia Kasprzyk, Andriej Moskwin

Kontakt / Contact: e-mail amoskwin@uw.edu.pl

Strona internetowa Pracowni / WEB: <http://pracownia-teatr-dramat-esw.uw.edu.pl/>

FB: <https://www.facebook.com/pracowniateatrdramat/>

YouTube: <https://www.youtube.com/channel/UCT4cw8ICcR7q4FLylqsD01A>